

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

3407

Vragen van de leden **Klaver** en **Dibi** (beiden GroenLinks) aan de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid over *het bericht dat de werkloosheid sterk is toegenomen* (ingezonden 17 augustus 2012).

Antwoord van minister **Kamp** (Sociale Zaken en Werkgelegenheid) (ontvangen 7 september 2012).

Vraag 1

Heeft u kennis kunnen nemen van het artikel «Werkloosheid boven 500 000»¹ en het bericht «Stop de Europese jeugdwerkloosheid»?²

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Wat is uw reactie op de forse stijging van het aantal werklozen tot 510 000 mensen, een stijging van 6,5%?

Antwoord 2

Alleen met een sterke en gezonde economie kan de werkgelegenheid groeien. Randvoorwaarde voor economisch herstel is het herstel van de overheidsfinanciën. Daarom neemt het kabinet in het Begrotingsakkoord maatregelen om de overheidsfinanciën te verbeteren. Dit akkoord bevat naast bezuinigingen ook structurele hervormingen die de werking van de arbeidsmarkt verbeteren en de werkgelegenheid doen toenemen. Naar verwachting zal de werkloosheid, mede als gevolg van de bezuinigingen, eerst verder oplopen voordat hij weer gaat dalen. De stijging van de werkloosheid is op zichzelf dan ook geen reden om de maatregelen in het Begrotingsakkoord te herzien. Zeker niet gezien het feit dat de werkloosheid in Nederland nog altijd de op één na laagste van Europa is.

Vraag 3

Kunt u inzichtelijk maken waarom het aantal werklozen in juli van dit jaar opnieuw zo fors is gegroeid en of hierin een stijgende trend is waar te nemen?

¹ www.nos.nl

² Volkskrant, 16 augustus 2012

Antwoord 3

De stijgende werkloosheid lijkt vooral het gevolg van de zwakke economische groei de afgelopen kwartalen. Het CPB verwacht dat de werkloosheid tot 2014 verder zal oplopen voordat hij weer gaat dalen.

Vraag 4

Deelt u de mening dat een dergelijk snelle stijging zorgwekkend is en extra inzet vergt? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 4

Zie het antwoord op vraag 2.

Vraag 5

Wat is uw reactie op het feit dat 12% van alle jongeren in Nederland werkloos is en dat dit een stijging is van 25% ten opzichte van vorig jaar?

Antwoord 5

Het werkloosheidspercentage onder jongeren is in de periode juli 2011 – juli 2012 gestegen van 10,1% naar 12,4%. De algemene werkloosheid is in die periode echter ook gestegen: van 5,3% naar 6,5%. De ratio jeugdwerkloosheid gedeeld door de algemene werkloosheid ligt daarmee nog onder het lange termijn gemiddelde van twee. Het huidige percentage van 12,4% ligt onder de top van maart 2010 (12,8%) en de top van de vorige recessie (14,2% eind 2004). Vergeleken met de rest van Europa presteert Nederland goed. Op Duitsland en Oostenrijk na heeft Nederland de laagste jeugdwerkloosheid van de EU-27.

Vraag 6

Deelt u de zorg dat niet alleen in Nederland de jeugdwerkloosheid steeds verder oploopt, maar dat ook in Europa nu al ruim 22,8% van alle Europese jongeren werkloos is? Zo nee, waarom niet? Zo ja, wat is uw reactie op het voorstel van de ILO (International Labour Organisation) om te komen tot een Europees jeugdgarantieplan?

Antwoord 6

Het is van belang om de ontwikkeling van de jeugdwerkloosheid, ook in Europa, nauwlettend te monitoren. We moeten voorkomen dat jongeren vroegtijdig in hun loopbaan op achterstand worden gezet. Dat is schadelijk voor de jongeren zelf, maar ook voor de samenleving als geheel. In Nederland zet het kabinet stevig in op het voorkomen en bestrijden van de jeugdwerkloosheid. Voor de maatregelen die het kabinet neemt, verwijs ik u naar mijn brief van 27 april 2012 (Kamerstuk 29 544, nr. 393). Deze zijn met name gericht op het verbeteren van de aansluiting tussen onderwijs-arbeidsmarkt en het voorkomen van voortijdig schoolverlaten met het landelijk programma «Aanval op schooluitval». Het Europees jeugdgarantieplan («youth guarantee»), waarbij alle jeugdwerklozen na een bepaalde tijdsperiode een werk- en/of scholingsaanbod krijgen, is mij bekend. Het risico van een dergelijke aanpak is dat te weinig de eigen verantwoordelijkheid van jongeren wordt aangesproken. In Nederland kiest het kabinet voor een aanpak waarbij de eigen verantwoordelijkheid van jongeren voorop staat. Zij moeten zelf de regie nemen om hun kansen op de arbeidsmarkt te benutten. Het kabinetsbeleid om de Wet werk en bijstand (WWB) activerender te maken draagt hieraan bij. Een opleiding gaat voor een uitkering en werk is leidend. Het behalen van een diploma zorgt ervoor dat jongeren goed toegerust de arbeidsmarkt betreden. Jongeren worden gestimuleerd om eerst al hun scholingsmogelijkheden te benutten en daarna zelf op zoek te gaan naar een baan. Pas als hen dit zelf niet lukt, kunnen zij om ondersteuning bij de overheid vragen.

Vraag 7

Wat is uw reactie op de oproep dat er een Eurotop moet komen speciaal over de hoge werkloosheidscijfers in Europa?

Antwoord 7

Een speciale Eurotop over de oplopende werkloosheid in de EU is niet nodig, omdat voor dit probleem op Europees niveau al volop aandacht is. Het huidige Cypriotische voorzitterschap heeft (jeugd)werkloosheid ook als een speerpunt aangemerkt. In de verschillende Europese gremia staan deze onderwerpen dan ook prominent op de agenda. Bij deze gelegenheden brengt Nederland naar voren dat ook de andere lidstaten hun overheidsfinanciën op orde brengen en structurele hervormingen invoeren om de werking van hun arbeidsmarkt te verbeteren.

Vraag 8

Kunt u toelichten welke kabinetsmaatregelen van invloed zijn op het feit dat zo'n 100 000 werkloze jongeren zich niet meer melden bij gemeenten?

Antwoord 8

Er is altijd een groep jongeren die om uiteenlopende redenen niet participeert en zich ook niet meldt als werkzoekende. De omvang van deze groep is, ondanks de gestegen jeugdwerkloosheid, al jaren stabiel³. Het overgrote deel van de jongeren die het onderwijs verlaten vindt zelf zijn weg naar de arbeidsmarkt en heeft daar niet de hulp van de overheid bij nodig. De groep jongeren die dat wel heeft en op eigen kracht geen baan heeft kunnen vinden, kan voor ondersteuning terecht bij de gemeente.

De sleutel voor een goede aanpak ligt dan ook bij de samenwerking in de regio. In dat kader worden er door de VNG samen met andere betrokken partijen werkconferenties georganiseerd. In de werkconferenties kunnen partijen in de regio samen aan de slag om de gezamenlijke aanpak rond jongeren in een kwetsbare positie te bestendigen en verder te ontwikkelen.

Vraag 9

Deelt u de mening dat alles op alles moet worden gezet om ervoor te zorgen dat deze jongeren, dit menselijk kapitaal, niet devalueren en verloren gaan? Zo ja, bent u bereid om deze jongeren intensief te gaan begeleiden naar werk of opleiding? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 9

Zie het antwoord op vraag 8.

Vraag 10

Bent u bereid om extra maatregelen te nemen om het grote aantal werkloze mensen aan het werk te helpen en daarin de hogere werkloosheid bij met name jongeren mee te nemen? Zo nee, waarom niet? Zo ja, kunt u inzichtelijk maken welke stappen u gaat zetten?

Antwoord 10

Het Begrotingsakkoord bevat naast bezuinigingen ook structurele hervormingen die de werking van de arbeidsmarkt verbeteren en op termijn de werkgelegenheid doen toenemen.

Het kabinet heeft daarnaast reeds een aantal maatregelen genomen om (jeugd)werkloosheid tegen te gaan en het voor werkgevers eenvoudiger te maken mensen uit de bijstand en andere uitkeringen aan te nemen. Ik wijs daarbij op het activerender maken van de WWB en het verkleinen van de armoedeval door het afschaffen van de dubbele heffingskorting in het referentieminimumloon. Werken moet immers lonen.

Verder komen er 35 arbeidsmarktregio's van waaruit gemeenten en UWV de dienstverlening aan werkgevers en werkzoekenden gaan vormgeven en ondersteunt het kabinet het programma «Impuls vakmanschap» waarin Divosa en VNG werken aan een verdere professionalisering en vakmanschap bij sociale diensten.

Toelichting:

Deze vragen dienen ter aanvulling op eerdere vragen terzake van het lid Hamer (PvdA), ingezonden 17 augustus 2012 (vraagnummer 2012Z15161)

³ CBS, Jongeren 2007, 2008, 2009, 2010.